

НАУКОВІ І МЕТОДОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЯ ГАЛУЗІ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Кочерга А.А., Пипко О.С., Філоненко С.В., доценти кафедри рослинництва, кандидати сільськогосподарських наук; **Ляшенко В.В.**, старший викладач кафедри рослинництва, кандидат сільськогосподарських наук, Полтавська державна аграрна академія

Наводиться досвід викладання дисципліни «Технологія галузі (рослинництво)» та організація самостійної роботи викладачами кафедри рослинництва.

Сучасні методологічні принципи побудови навчального процесу, перш за все, передбачають вирішення задач раціоналізації процесу підготовки фахівців відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня, виходячи з необхідності виконання ними конкретних виробничих функцій і посадових обов'язків [1].

Реалізація сказаного в освітянській діяльності визначається специфікою дисципліни та місцем, яке вона займає у структурі побудови навчального процесу і у виробничій сфері [3].

Відомо, що технологічна підготовка з таких дисциплін як рослинництво та тваринництво є однією із складових системи формування сучасного фахівця-економіста. Незважаючи на те, що дисципліна «Технологія галузі» у навчальному плані підготовки бакалаврів зі спеціальностей «Фінанси і кредит», «Облік і аудит» та «Економіка підприємства» відноситься до вибіркових навчальних дисциплін і питома вага її серед інших дисциплін навчального плану невелика, вона є важливою і необхідною. Дисципліна формує у майбутніх фахівців знання з питань технології виробництва продукції рослинництва та тваринництва – основних галузей, в яких випускники будуть працювати. Саме в цьому полягає те особливе місце, що займає навчальна дисципліна «Технологія галузі» в процесі підготовки фахівців – економістів аграрного профілю.

Методична значимість цієї дисципліни полягає у тому, що вона може розглядатися як своєрідна перехідна ланка по практичному втіленню знань та умінь студентів із технологічних дисциплін у дисциплінах профільного характеру [2]. Найбільш повна реалізація цієї функції обумовлюється схемою організації викладання дисципліни та подальшим зближенням навчального процесу з навчальною практикою та виробництвом.

Схема вивчення дисципліни «Технологія галузі» проста і доступна студентам. Це – 18 годин лекцій, 18 годин практичних занять, 36 годин самостійної роботи та 36 годин навчальної практики .

Робоча програма дисципліни побудована так, щоб студент у порівняно короткий термін (за 14 тижнів) повинен вивчити:

- стан і перспективи розвитку рослинництва;

- морфологію і біологію близько 70 польових культур, що вирощуються у сівозмінах;
- сучасні технології вирощування сільськогосподарських культур;
- технічне оснащення технологій вирощування;
- способи захисту рослин від бур'янів, шкідників і хвороб;
- скорочення затрат праці і засобів виробництва при вирощуванні врожаю.

Теоретичну частину навчального матеріалу студент одержує під час лекцій та вивчаючи дисципліну самостійно. А практичну – під час проходження навчальної практики та на практичних заняттях.

У попередні роки практичним підсумком вивчення дисципліни була курсова робота, але при відпрацюванні елементів раціоналізації підготовки фахівців-економістів вона чомусь деканатами ліквідована, що, безумовно, не на користь вивчення дисципліни.

Освоїти значний об'єм навчального матеріалу сприяє самостійна робота студентів. Нижче наведені деякі аспекти організації її на кафедрі рослинництва.

Життям доведено, що тільки ті знання, які студент здобув самостійно, завдяки власному досвіду, думці і дії, будуть насправді міцні, тому що студенти засвоюють лише те, чого хочуть навчитися.

Таким чином, на першому занятті викладачі знайомлять студентів із навчальним планом вивчення дисципліни і орієнтують їх на самостійне вивчення окремих тем цього плану, наголошуючи при цьому на мотиваційних аспектах виконання тієї чи іншої роботи і її зв'язку з майбутньою практичною діяльністю.

Для ефективного проведення самостійної роботи на кафедрі розроблені методичні рекомендації, з якими також ознайомлюють студентів. В рекомендаціях визначені завдання, теми, план занять та необхідні види позааудиторної роботи. Вид самостійної роботи, що повинен виконати студент, може бути різним, це – тези, висновки, конспект, реферат. Також визначається, де і яким чином студенти прозвітуються про виконання завдань, визначених для самостійної роботи.

Контроль самостійної роботи студентів включає: відповіді на контрольні або тестові питання, перевірку конспекту чи реферату.

Дидактичний матеріал, який підготовлений кожним викладачем для проведення самостійної роботи, передбачає можливість проведення також самоконтролю з боку студентів.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Досить важливим є технологія виконання самостійної роботи. Вона залежить від того, наскільки студенти володіють умінням конспектувати, виділяти головне, оформляти конспект чи реферат. Тому викладачі кафедри зна-

йомлять першокурсників з методикою опрацювання наукових джерел, навчальних посібників та підручників. Такий підхід орієнтує студентів на мотивовану працю з вивчення дисципліни, розвиває навички самостійної, творчої роботи студентів. Під час цього студент, аналізує та планує заходи для здійснення біологічного та технологічного контролю в процесі вирощування польових сільськогосподарських культур в майбутньому.

Викладачі дисципліни «Технологія галузі» прагнуть постійно стимулювати навчальну діяльність студентів, заохочувати їх до самореалізації, адже стимулювання не тільки спонукає студентів до регулярної пізнавальної діяльності, але й сприяє формуванню мотивації навчання.

Підсумовуючи, можна відмітити, що отриманий студентами після вивчення дисципліни рівень знань та умінь відповідає вимогам освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр і спрямований на набуття ними вмінь правильно орієнтуватися в агрокліматичній та господарській ситуаціях конкретного виробництва, планувати і організовувати виробничі процеси у рослинництві.

Література:

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник, - К.: Либідь, 1999.-56 с.
2. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах освіти - К.: Наукова думка, 1997. - с.62.
3. Вакуленко В.М. Основи вищої школи України. Навчальний посібник - Луганськ: видавництво СНУ. 2001. - 247 с.